

Vaše zlate nauke ohraniti in po njih živeti. Boljšega plačila pa za to nimamo, kakor moliti hočemo za Vas! Vas pa prosimo, spominjajte se nas dobrotno pri daritvah sv. maše! — Hvaležni Majšperžani.

Od Sv. Ropertu v Slov. gor. Tudi Roperčan se mora vendar zopet enkrat oglasiti, mora pogledati v širen svet, mora se vzdramiti iz svojega dolgega spanja, mora pokazati, da se mu teče vroča kri po žilah in da se kali narodnosti niso popolnoma uničene. — Preteklo je že nekoliko let, kar je bilo ustanovljeno bralno društvo pri Sv. Ropertu. A komaj je bil k temu le temelj položen, takoj je bil že tudi tako izruvan, da se sedaj ne pozna več, ali je bilo kedaj tako društvo v tem kraju ali ne. — Kje je roperska inteligenca, kje ste kmeti in kmetice, mladeniči in deklice, po kojih žilah naj bi še vendar tekala kri narodne navdušenosti? Ali ste res tako zaspali, da vam ni več mogoče vzdramiti se iz dolgega spanja, ali vas tarejo druge težave in nadloge tako, da ste pozabili celo na narod? Ne, nikakor ne! Zaspali ste. Res je škoda, da si niste pred vašim spanjem postavili ur vzbudilnic, da vas vsaj nekoliko pomotijo v vašem spanju. — Vzdramite se, dan je že dolgo in se sedaj bolj potegujte za narod slovenski in njegove pravice!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so včeraj vsprejeli ogersko in avstrijsko delegacijo, ter izrekli, da se nam ni bati vojske. Predsednik naše delegacije je grof Franc Thun, ogerske pa grof Szapary. Proračun za skupne stroške je letos za pol milijona večji od lani in se ta znesek potroši za vojaštvo. — 1500 prusaskih dijakov je hodilo pred državni zbor kričat na čast Schönenerju in Wolfu.

Tirolsko. Na južnem Tirolskem so bile dopolnilne deželnozbornske volitve. Bili so izvoljeni sami taki Lahji, ki se ne bodo udeležili sej deželnega zbora, dokler južne Tirole ne dobé lastne samouprave.

Štajarsko. Naslednik deželnega glavarja grofa Wurmbanda bode grof Edmund Attems, sicer hud Nемеc ali štedljiv mož. — Nemški visokošolci so v Gradcu imeli veselico, pri kateri so peli veleizdajske pesmi. Veselica je bila nato razpuščena.

Koroško. Cesta iz Dravske v Zilsko dolino je bila otvorena vpricho Schmidt-Zabierow-a, kateremu so Nemei pri tej priliki spet preveč kadili. — Celovška kmetijska zadruga je vojaštvu ponudila oves in seno, ali ponudba se je žal, odbila.

Kranjsko. Pri dopolnilni volitvi v deželni zbor sta bila izvoljena namesto Kersnika Anton Klein in v vipavsko-idrijskem okraju Ivan Božič. Oba sta slov. liberalca. — Krščansko-socijalna delavska zveza v Ljubljani je imela ustanovni shod. Vrli možje so v odboru.

Primorsko. Laški učitelji imajo večinoma slike laškega kralja in kraljice po svojih sobah razobešene. Taki torej so! — V Trstu je začelo 83 voznikov konjske železnice strajkati.

Hrvasko. Sodnijska obravnava proti 36 kmetom iz Sjeničaka, ki so tri uradnike ubili, se je že začela v Zagrebu. — Ker Madjari hočejo usiliti Rečanom ogerski civilnopravdni red, je odstopil reški župan Mayländer in 47 mestnih odbornikov. Rečani pa so sila razburjeni na Madjare.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so 10.000 frankov podarili za novo katol. cerkev v Cetinju. — V petek se je pol ure mudil

pri papežu nemški državni tajnik Bülow. — Otvorili so rusinski kolegij ali bogoslovsko solo, za katero so naš svetli cesar darovali 100 tisočakov.

Nemško. Nedavno so na južnem Kitajskem ubili nekaj nemških misijonarjev. Vsled tega je nemška vlada te dni poslala štiri vojne ladje z 1642 vojaki v luko Kiau - Čau v Rumenem morju, da dobi zadoščenje in tudi odškodnino od kitajske vlade.

Rusko. General Miljutin, bivši vojni minister, je oni dan praznoval 50letnico svojega službovanja. Car Nikolaj mu je pismeno častital. — V mestu Vilna je postal mestni predsednik neki katoličan. To je bilo dozdej nezlaslišano.

Turško. V Mersini je turška oblast prišla in v Aleksandrijo odpeljala agenta Brazzafollija, ki je avstrijski podanik. Zaradi tega je naš poslanik Calice v Carigradu zahteval, naj se takoj odstavita dva turška uradnika, sicer danes zapusti Carigrad. Dve naši ladji sta že odpluli pred Mersino.

Kreta. Na tem otoku se ni miru in ga ne bode tako kmalu. Grki zahtevajo, naj se izselijo vsi Turki z otoka; zastopniki velesil vedno s Turki držijo, admirali velesil pa večkrat čista drugači sodijo o turški gnolobi.

Amerika. V Novem Jorku je postal župan van Vik. — Na Kubi so ustaši razstrelili zopet neko železnico in je bilo mnogo španskih vojakov ubitih. — V Braziliji in sicer v Rio de Janeiro je republikanska vlada izklicala vojaški sod in je dala zapreti več poslancev in drugih nevarnih oseb.

Azija. Punt v Indiji bodo Angleži kmalu udušili. Afridi so še bojda popolnoma osamljeni in se v kratkem udadó. — V Indiji še vedno razsaja grozna kuga. Mesto Poona je skoraj povsem izmrlo.

Za poduk in kratek óas.

Popotna pisma iz Dalmacije.

Na Adriji, avgusta 1897.

(Dalje.)

Kolikor se še spominjam, opisoval sem Ti v zadnjem pismu iz Spljeta razvaline mesta Salone. Danes le nekaj besed o zgodovini tega mesta. Kdaj se je Salona sezidala, o tem tudi zgodovina nima gotovih podatkov. Gotovo je, da je bilo to mesto rimska naselbina, ki se je večkrat v boj z Rimom zapela. Ob času vojske Cezar-ja s Pompej-em potegnulo je s prvim, ter prisililo poveljnika Oktavija, da se je moral pomakniti nazaj s svojo vojsko. Leta 305. si je cesar Dioklecijan, že truden vladanja, to mesto izvolil za svoje bivališče, ter dal blizu Salone sezidati ono velikansko »Dioklecijanovo palačo«, o kateri sem zadnjikrat natančneje poročal. L. 535. so Salono Goti, leta 639. Avari razdžali. Prebivalci so zbežali na otoke, južno od Spljeta ležeče, pa se kmalu zopet vrnili, ter med zidovjem Dioklecijanove palače zavetje iskali. Od tega časa je poprej toliko slovito mesto Dalmacije začelo razpadati, se spremenilo v razvaline; še le l. 1815. začeli so izkopavati starine in to delo se v naših dneh kaj marljivo nadaljuje. Vlada tudi to podjetje vrlo podpira in upati je, da se v teku let — posestniki ondotni svoje posestvo precej visoko cenijo — še marsikaj zanimivega spravi na dan. Razven navedenih dveh cerkev se je do sedaj izkopal prostoren »amphiteater« t. j. gledališče, kopališča itd.

Ako se ne bi bilo prehitro zmrčilo, obiskali bi se bili bližnjo vas Vranico, ki se imenuje zaradi čudne lege hiš: »Piccola Venezia«, pa morali smo biti zadovoljni s tem, da smo si jo ogledali od daleč pri solnčnem zahodu. Kakor smo si z malo nevoljo začeli ogled-

dovati razvaline salonske, bili smo čisto srečni in zadovoljni, ko smo se poslavljali od našega blagega spremljevalca in z veseljem smo se povračali nazaj v Spljet.

Le malo časa nam še je preostalo za razgledanje mesta, kajti ob 11. po noči je imela naša ladja odpluti naprej proti Zadru; torej na ladjo, bolje pol ure prej, nego par minut prepozno!

Na ladji je imel sicer vsak popotnik svojo sobico s posteljo, se ve da bolj kratko kot dolgo, posebno za človeka, ki meri par palcev več, nego navadni, vendar ustaja rad vsakdo na površju ladje; ter si ogleduje lepo razsvetljeno mesto, katero ima zapustiti. Vsak popotnik si poišče pripraven priličen stol, na katerem se da malo nasloniti in ako je treba tudi malo zadremati, zre tje proti nebu, občuduje ponočno lepoto, odgovarja na različna vprašanja popotnikov, da naposled ne vidi nič, ne sliši nič. Tako smo na ladji sladko spavali, dok ni enega za drugim zbudil poprej nam tolikanj drag gost, hladen veter. Ko se ob 3. zjutraj na svojem »prestolu« zbudim ter se oziram po svojih tovariših, opazim, da se je njih število že precej skrčilo, odšli so v svoje sobice; tudi jaz potegnem za njimi. Vendar solnčni vshod na morju občudovati, je več vredno, nego spanje, le kviško! — in zopet smo stali vsi na površju ladje, si voščili dobro jutro; vse je bilo zdravo in čvrsto — le ena sirotica je morala oddati morskemu betegu dolžni davek, drugi so se mu vsi srčno ustavljali.

Le malo časa še, in ladja se ustavi ob 7. zjutraj v luki glavnega mesta dalmatinskega pri Zadru.

(Konec prih.)

Smešnica. Dekla je pobila skledo. Gospodinja se zato močno jezi in pravi: »No, kakó si vendar mogla pobiti tako lepo skledo?« Nato zgrabi dekla drugo skledo, vrže jo ob tla, da se razleti na drobne kosce, in reče: »Mati, takole se je zgodilo!«

Razne stvari.

Domače. (Korni poveljnik), podmaršal pl. Succovaty se je sinoči pripeljal iz Gradca v Maribor, da si danes ogleduje tukajšnje vojaštvo in kadetno šolo.

(Pri mariborskih občinskih volitvah) v III. in II. razredu so zmagali Nemci, ki se niso pozabili, da so tudi Avstrijci. Gospodje Kralik, Frisch, Valenta, dr. Eduvard Glančnik, Havliček, dr. Čebul in enaki »ultra - Nemci« so »skoz padli«. Vsled tega današnja »Marburgerca« kar besni in sramoti mariborske Nemce kot največje bebbe na svetu.

(Ptujski mestni očetje) so izrekli zaupanje Pradeju, Funkeju, Lecherju in Wolfu, nemškimi kričačem v državnem zboru. Ptujsko mesto leze v dolgove, zato bi bilo pametneje, ko bi se ti mestni očetje bolj brigali za gospodarstvo, kakor za ropotarsko politiko!

(Iz Brežic.) Dne 16. nov. zjutraj je začelo goreti pri mizarju Frideriku Medvedu. Njemu je zgorela hiša, sosedi Ani Jamnik pa gospodarsko poslopje s poljskimi pridelki vred.

(Izpit učiteljske usposobljenosti) so v Mariboru napravili gg. oziroma gdčne: Izabela Sieberer, H. Hribernik, Val. Kajnih, Frid. Kožuh, Karol Kveder, Jakob Preindl, Štefan Rataj, Leopold Viher, Viktorija Kautzner, Marija Vučnik, Izabela Sark, Ign. Kotschnigg, Fr. Posch, J. Roschker, Pavla Schnaubelt, Al. Weixler, Marija Graschitz in Marija Wresnig. Zadnji trije podučujejo slovensko deco, vendar so izpit napravili samo v nemščini.

(Franci Girstmayr), slavni ropotar v državnem zboru, je nedavno v Lipnici propadel pri dopolnilnih deželnozborskih volitvah, v ponedeljek pa v Mariboru pri občinskih. Tako torej Nemci vedno bolj spoznavajo Franclove zmožnosti. Zapomnimo si to prav dobro!

(Cerkvena glasba.) Missa in hon. Ss. Rosarii B. M. V. za mešan zbor s spremljavo orgelj zložil Ign. Hladnik op. 19, drugi predelani natis. Cena partituri in 4 glasovom 8 kr., posam. glas po 10 kr. Dobi se pri skladatelju v Novem mestu. Ko je ta maša izšla pred tremi leti v prvič, jo je kritika splošno priporočala kot lahko, melodijozno in za zборе po deželi kot nalašč ustvarjeno mašo. V drugem izdanju jo je g. skladatelj še bolj priprosto predelal, in maša je še bolj praktična in s tem še bolj priporočila vredna, in obeta biti najpopularnejša skladba našim zborom. Lahko se tudi poje z malim orkestrom 2 goslij, viole, violona, 2 rogov in basa, kateri glasovi se dobé v prepisu za 60 kr.

(Proč s trupom!) Dne 7. nov. je prinesel neki mož iz črešnjevske fare pri Slov. Bistrici zloglasnega »Delavca« v gostilno Sagadinovo v Sesterže. Gostilničar pa list vpričo gostov raztrga, ga v peč vrže ter reče, da v njegovo gostilno nima nihče tacega strupa nositi. Slava vrlemu možu, posnemajte ga gostilničarji!

(Iz Rajhenburga.) Umril je dne 15. nov. po dolgi bolezni v tukajšnjem samostanu trapistov p. Ant. Witz, oblat in tajnik. Rajni je bil blagega srca, vsakemu postrežljiv, posebno ubogim je rad pomagal s prošnjami pri preč. g. opatu. Naj počiva v miru!

(Pod dvema lepima, različno slovenskima pečatoma.) »Občinski urad Šent-Jurij na južni železnici« — »Občinski urad sv. Jurja na južni železnici« — izdane so dne 22. okt. t. l. »Delavske bukvice« za M. R. v nemškem jeziku! Podpisan je lastnoročno slovitega slovenskega trga slovenski župan dr. J.! — Kaj ne da, Slovan gre na dan!

(Pretep.) Na Martinovo so v Oplotnici ničvredneži iz št. - jungertske župnije poštenega, skrbnega fanta Šadkovega Jožefa Stoklasa iz Malohorne z noži tako napikali in s capinom natolkli, da je vsled tega drugi dan umrl. Zakaj, nikdo prav ne ve!

(Požar.) V ponedeljek, dne 15. nov. popoldne pogoreli so v Spodnjem Koritnem, fare čadramske, trije posestniki. Zatrosil je ogenj bojda neki fantek.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Matija Kelemina, župnik v Št. Ilju v Slov. gor., je postal upravitelj dekanije jareninske. — Č. g. kaplan Franc Gomilšek je postal provizor v Jarenini in č. g. kaplan Anton Novak provizor v Majšpergu. — Č. g. Jakob Cinglak, provizor v Št. Lovrencu na Dravskem polju, pride za kaplana v Žalec; preneščeni pa so ti-le č. g. kaplani: Matej Osenjak iz Žalca v Ljutomer, Friderik Horvat od Sv. Martina pod Vurbergom v Jarenino in Anton Miklič od Sv. Franciška na Dobrno. — V stalni pokoj je stopil č. g. Blaž Cilenšek, župnik v Majšpergu.

Društvene. (Gozdarsko društvo) pri Sv. Lovrencu v Puščavi skliče občni zbor v gostilni gospe Josipine Gassner v Spodnjem trgu, dne 21. nov. ob 1. uri popoldne se sledečim vspeodom: 1. Poročilo ravnateljstva o delovanju društva. 2. Prenaredba pravil v »Gozdarsko, gospodarsko in posojilno društvo«. 3. Razni nasveti. Pri tem zborovanju se bodo navedle tudi lesne cene.

(Vabilo k zborovanju), katero priredi kmet. bralno društvo v Grižah, dne 21. nov. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih. Vzpored: 1. Govor dežel. živinozdravnika g. Jelovška o živinoreji. 2. Govor g. Kača o umetnem gnojenju. 3. Vpisovanje novih udov in pobiranje letnine. 4. Razni nasveti. K obilni vdeležbi vabi uljudno odbor.